

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 frt.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentelen levelek
 csak ismert kézektől fo-
 gadtatnak el.
 Kéziratok nem adatkak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilvántartásban minden gar-
 mondó díja 20 kr.

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Azonfelül helyeg 30 kr.
 Kiemelt díjszabatt a kör-
 szettel ellátott hirdetések-
 nyekért törmérték szerint
 minden 10 centiméter
 után 3 kr számítatik.
 Állandó hirdetésekbenél
 kedvezmény nyujtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

Társadalmi reformok.

Midőn egész Európa már évek óta fegyverben áll és remegve várja a pillanatot, hogy a harci riadót megfújják, mely egész társadalmi rendünket felforgatással fenyegeti, — most bámulattal és csodálkozással tekint fel egy fiatal császárra, ki hatalmas szellemével lecsöndesíti a fegyverek millióinak zörrenését s egy szavával olyan elvek s eszmék megvalósítására törekszik, melyek eddig csak tudósok agyában éltek s legfeljebb szép teóriákban nyertek kifejezést. Zseniális emberek eszméje nem maradhat helyhez kötve. Átjár az hegyeken, völgyeken és tengereken, mint a villám; behatol az a művelt világ társadalmának minden rétegébe; rezgésbe hozza minden gondolkozó ember szívét. Mi magyarok, kik a művelt Nyugatnak határszélén a műveltség, haladás legerősebb támaszát képezzük, soha sem zárkóztunk el olyan elvek s eszmék akceptálásától, melyek társadalmunk emelkedését és felvirágozását célozták. De mindig óvatosak voltunk és az új irányelveket csak annyiban fogadtuk el, amennyiben azok speciális magyar társadalmunknak megfeleltek.

A zseniális német császár eszméivel egész Európa foglalkozik s Magyarország művelt társadalmi is Nyugatra fordítja tekintetét és bámulattal nézi, hogy milyen csodálatos reformáló hatást idéznek azok elő a társadalomban.

Kétszeres okunk van, hogy ezekkel az új eszmékkel a mi társadalmunk alaposan foglalkozzék.

Egy másik zseniális ember, vármegyénk nagy fia, Andrássy Gyula gróf, próféta előrelátással megkötötte a nagy szövetséget Németország egy részének megalapi-

tójával, mely szövetség maig is fennáll, s mely felséges uralkodóknak legbensőbb barátjává tette a németek hatalmas uralkodóját. Mintha előre sejtette volna ez a nagy ember, hogy az a szövetség nemcsak a világbékének szent szövetsége lesz majd, hanem hogy társadalmunk békés és biztos tovafejlődése is attól fog függni.

Az egész társadalom remegett, hogy az a fiatal uralkodó megcsördíti fegyverét; s ime első nagy tette, hogy szegény munkások helyzetének javításán fáradozik, gyöngye munkásasszonyok egészségére s gyermekeik nevelésére gondol. Lelkesedéssel, nemes ifju hévvel akarja megvalósítani gondolatait, minden habozás nélkül. S ezt mi magyarok is bámuljuk s elismerjük az eszme s akarat nagyságát, mely a németek ifju császáraját tette sarkalja. Igaz, Európaszerte mozognak a munkások, mozognak nálunk is. De ne feledjük, hogy Európaszerte már hosszú évek óta tart ez a hullámvész s mi magyarok egy-egy hullámnak csak a végső felcsillamlását láttuk, s arról amit láttunk, a mi társadalmunk méltóságos nyugalommal vett tudomást. Mert a mi speciális magyar társadalmunk karaktere nagyon különbözik a német és más fajok karakterétől. Nálunk a tökéletesen nincs egy felhalmozva egyesek kezében, mint Németországban. A magyar munkaadó, legyen az maga az állam, vagy magán ember, nem áll oly megrögzötten a munkással szemközt. A magyar munkaadó, vagy gyáros a munkással ugyszólván együtt él. Ismeri a munkások minden baját, nehéz küzdelmét, szíve könnyen megesisik, ha munkásai őszintén hozzá fordulnak s elpanaszolják kívánságukat. A külföldi nagy gyárosok alig ismerik munkásaikat, ezekkel közvetlenül alig érintkeznek; a munkaadó

közébe nem is juthatnak munkásai, mert azok nagy és gazdag urak s így nem is érthetik meg egymást. De mi azt mondjuk munkásainknak: „dolgozzatok becsületesen, nem fizethetünk sokat, mert kevés a tőke; nagyobb a kínálat, mint a kereslet, de aránylagosan megfizetjük a munkát, jut is, marad is.” Így megértik egymást munkaadó és munkás s azért Magyarország sohasem lesz hálás talaja a socializmus magvainak, Recipiálunk annyit a nagy és szép eszmékből, amennyit a humanizmus és faji jelle-
günk megkíván!

Az ifju német császár, a humanizmus lelkes zászlóvivője, a legmegrögzöttebb társadalmi szokásoknak is hadat izent. Ambíciója: előre törni, hatalmas észszel, erős akarattal, de gyöngéd nemes szívvel. Az ifju szövetséges császár, ki kardot csörtet azok ellen, akik Európa társadalmának békéjét meg mernék támadni, megtiltja katonáinak, hogy könnyelműen párbajozzanak. Ez a párbaj-rendelete úgy fog hangzani az utókor előtt, mint Kálmán királyunk bölcs mondása, hogy nincsenek boszorkányok. E rendelet oly fenkölt gondolkodásra, oly nemes szívre mutat, hogy az ellenséget is hallgatásra készíti. A párbaj-mánia, melylyel a mi társadalmunk is teljesen inficiálva van, a középkori sötétségnek legkorhadtabb maradványa. Állo-
vagiasság, mely a társadalom sok hasznos tagját ragadta már el, mely családokat tett tönkre, anyákat özvegyül, gyermekeket árvakul hagyott, egy elejtett szó vagy félreértés miatt. S mindez azért, mert senki sem mert élére állni azoknak, kik belsőleg már régen meg vannak győződve a párbaj-
itélet abszurditásáról, de azért büszkén, (vagy hegykén) kiállanak sodavetik életüket, mely már nem az övék, hanem a családé,

TÁRCA.

Konstantinápolyi napló-töredékek.

[Az új hid. — A stambuli bazár.]

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

II

A *Baluk bazár kapusi tér* (hal áru) az új hid stambuli oldalán oly mozgalmas tarka-barka képet nyújt, mint a galatai oldal hidbemenete, amennyiben az egész Stambulnak, ha Galatába akar átjutni, e téren kell átmennie. Itt valóságos ostromot kell kiállani, eltekintve attól, hogy egy csoport kéregető koldus éktelen lármával vesz körül, minden oldalról oda hájtanak a kocsisok kínálni járműveiket; lóhajtsárok, *mszie bona caval* ordítással; gyümölcs s édességárusok, csibuk s pipaszár-készítők többnyire ezüst vagy pakfonnal berakott ébenfa szárait kínálva; a dragománok, kik a bazár számára szolgálataikat ajánlják föl s kiktől a szabadulás valóban nehéz feladat; s mig ezekkel alkuszik az ember, addig egy cipőtisztító merényletet követ el lábunk ellen, s a legnagyobb ellenkezés dacára is tükrőfényesre keféli a vendéglői tisztításban fakóra változott cipőnkét.

Itt kezdődik a valódi török város, nem mintha itt nem lagnának idegenek, a mennyiben a nagyobb kereskedelmi házak lassanként Stambulba teszik át üzleteiket, s nem mintha Galata s Perában is nem lagnék még nagy számmal igazhívó; de Stambulban eddig még ők vannak többségben. Szegényeknek lassanként amott tért kelle enged-

niök, hogy majd innen is kiszorítva talán az ázsiai oldalra, Skutariba, vonuljanak majd vissza. Mily nyugodt önmegadással veszik azt, hogy az idegen fokozatosan kiszorítja s hogy saját fővárosukban lassanként ők lesznek idegenek. *Masch Allah* mondja nyugodtan, kitér s tovább szívja *nargil*-ját. Eleinte ugyan nehezen mozdultak Perából, mig a lassan emelkedő kópaloták agyon nyomták a düledező félben lévő rozszant faházakat, s a melyik nem engedett, egy szép napon egész váratlanul porrá égett s a sajátoságos *vétellen* úgy hozta magával, hogy rendszeren az utban álló török házak gyultak ki; sőt hol ez nem felelt meg a célnak, ott még borzasztóbb eszközöz folyomottak: a gyaur szomszéd Európából disznót hoztatott s megátalkodott szomszédját, kit kifüstölni nem tudott, a disznórőföggéssel gyors elhatazósra sikerült birni s Stambulba kergetni, hova még ily tisztátalan állat be nem tette sódörös négy lábát, s meg nem szentségtelenítette Allah-val telt levegőjét.

De nemcsak lakásaikból, hanem hivatalaik s foglalkozásukból is lassan ki lesznek szorítva a muzulmánok. A főbb hivatalok nagyobb része bevándorlott idegenek által vannak betöltve, minis-
terségek s legfőbb katonai méltóságai részben idegen kezekben. Azoknak mellén csillognak a drága kővekkel ékített Medzsida rendjelek, s vállakon fénylenek az arany bojtok. Dervis, Széchenyi, Ozman pasák nem igazhívók, Beck bey Konstantinápoly főpolgármestere, gyaur, a rendőrség főnöke francia s így tovább. A legnagyobb kereskedelmi házak, vasutak, gőzhajók, forgalmi s más egyéb vállalatok bevándorlottak kezében vannak, s el-
árasztyják áruikkal az egész Keletet oly mértékben,

hogy szegény töröknek a csibuk-árulás s topán-
csináláson kívül már alig marad valami egyéb, annál is inkább, miután a földmivelést oly foglal-
kozásnak tekinti, mely egy igazhívó muzul-
mánhoz nem méltó. Csak egy még egészen, tel-
jesen az övék, s ebben tréfát nem ösmernek, itt
határsértést nem türnek s ez: *haremlik*-eik bel-
seje. A vékony, sűrű farácszat, egy áthághatatlan
elválasztófal a külső világ s tüzhelyük között, melyet
jelenlétével meg nem szentségteleníthet egy hit-
len férfi úgy, hogy életével ne lakoljon. Ide még
a napsugár is csak átszűrődve kandikál be, s
csak a messze kalandozó merész fantázia az,
mely büntetlenül juthat be, hogy aztán az ezer-
egy éj meséinek varázs csodáival megrakodva
térjen onnan újra vissza a külső világba, hogy regél-
jen soha nem látott, alig elképzelhető bűvös regé-
get, csodás álomképeket, szerelmi mámorral telt
epedő panaszokat, hogy aztán felvillanyozott, fel-
izgatott képzeletünk a rácsozat mögött alig lát-
ható mozgó alakban egy-egy tündért lásson, körül-
véve a Kelet pazar fényével, gyémánt, arany, csil-
logó, ragyogó drágakövekkel s szemképráztató se-
lyemmel, s hogy a fülünkhöz hatoló, talán leg-
prózaibb hangokban is egy-egy szerelmi édes
vallomás, vagy egy kéjes szerelmi csók csattanását
véljük hallani.

A *Baluk bazár* tért széppé teszi a *Válide*
Sultána által építtetett kolosszális két minarettes
mecset, s különösen annak gyönyörű márvány
arkádja, melynek faragványai s fayence ékítme-
nyei meglepő szépek. Szemben a mecsettel egy
kis építmény, tarka-barka cirádákkal s a Korán egyes
mondataival ékítve, aranyozott rostja mögött fris
viz csörgedez s egy zöld turbános, hosszú ősz

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

agg szülők s kis gyermekeké, csak hogy megmutassák, hogy ők nem »gyávák.«

Oh félreértett és félremagyarázott ,bátorság!«

Ha egy borbély-mesteremberrel találkozom s azt mondom neki »borotváljon meg« örömmel megcselekszi; de hogy lovagiasnak tűnjem fel, rákiáltok az első szembe jövő uri emberre, ki esetleg kereskedő, hogy »borotváljon meg,« akkor kötelessége engem provokálni s kötelessége elémbé állni és életét kockáztatni, mert ellenkező esetben brutálisan megkardlapozhatom, vagy megkorbácsolhatom. Ez aztán lovagiasság!

Mondjuk ki őszintén és nyíltan, meguntuk s megundorodtunk már régen a lovagiasság ilyképen való nyilatkozataitól, de nem volt erkölcsi bátorságunk szembe szállani a társadalommal. S ime egy lovagias fejedelem, kinek esze, de szíve is van, felrázta a társadalmat, hogy rosszul cselekedett eddig, térjen magába, s ott is gondoskodik a családról, a nőről és gyermekekről. Szinte nem akarták elhinni, hogy e rendelet kiadatott. Ez jellemzi a legjobban a társadalmat, ki még a bátorban is gyávaságot sejt. Pedig e rendelet tényleg megküldött minden főbb katonai parancsnoknak!

Most meg a két évi katonai szolgálat eszméjével foglalkozik II. Vilmos s mondhatjuk, ha valaki, úgy ő képes megpendíteni az általános lefegyverezés nagy eszméjét, mely szükségkép a világbékét fogja maga után vonni. A béke pedig első feltétele annak, hogy a társadalom biztosan előre fejlődjék és izmosodjék. Ezt érzi mindenki s azért tekintünk mi is Nyugat felé, mert ez a zseniális uralkodó szunynyadó érzelmeinket ébreszti fel és a felébresztett eszméket megvalósítani képes. A magyar tudja, hogy békére van szüksége, hogy társadalmi erősen fejlődjék a művelődés, civilizáció és humanitás felé. És Európa párnak szüksége van arra, hogy a magyar társadalom erős és öntudatos legyen, mert Magyarország védőbástyája volt mindig a civilizációnak, és mert vármegyénk éjszaki részén a Kárpátokon túlra is egy oly társadalom kezdődik, melyet a római »barbár«-nak nevez!

Székely Albert dr.

Vármegyei ügyek.

Sorozás. Varannón f. hó 17-én fejezték be a sorozást. Bevettek a hadsereghez 36. a honvéd.

szakálu, kék kaftános török keleti flegmával töltögeti a szomjuhozóknak a vizet. Az árkadok alján kőpadok s vízcsapok vannak, melyek mindegyike alatt egy-egy török vesz láb- s más fűdőt, mielőtt belépne a mecsetbe, hogy lemosva magát a világszenyenyét, tisztán lépjen be Allah házába. A templomtól távolabb guggolnak hosszú sorban a pénzváltók üveg szekrényeik előtt, melyek alatt az arany- s ezüstpénz egész halmaza van felrakva, s telt markukban csörgetik a tallérokat, így hívja fel a figyelmet magukra. Szemben a vörös fezek egész raktára, hol egy felfordított rézserpenyőhöz hasonló edényen vasalják s ujtják meg az elhordott, megócskult vörös sipkákat. Itt egy borbély nyír gyakorlott kézzel, amott egy másik üti fel szabadon az utcán műhelyét s beretvál ügyes kézzel, s hogy annál alaposabban le-szedhesse az arcról a legparányibb szőrrészleteket is, szappanos, piszkos ujjával benyul az ily manipulációhoz hozzászokott áldozatnak a szájába. A gyalogjárón egymás mellett guggolva ülnek, mint kitömött mozdulatlan fantomok, hosszú, ezüst-össz szakálu komoly törökök, méltóságos tartásukban visszatükröződik ezredévek hatalmának büszke öntudata, élvezettel szűrőcsölve az előttük álló rézedényből a fekete kávé, s eresztgetve a *nargil* bodor füstjét s morzsolva az olvasót, ezerszer is mételve Allahnak nagy nevét, mely fölszáll s eloszlik a légtérben, miként eloszlik s fölszáll az illatos füst.

A tértől jobbra szűk, piszkos kigyózó utcák vezetnek a bazár felé, melynek szeméttel telt s láb- ficamító kövezetén egy akrobatának is tisztességére való ugrással kell haladni. Közben-közben teherhordó öszzvérekkal s hamalokkal, juh- s kecskenyájakkal találkozunk, melyek míg egyrészt az utca szeméjéből kiválogatják a nekiké valót zöld-

székely 8. a póttartalékhoz 12. összesen 56 embert. Az eredmény kitünőnek mondható, mert az össze- irt 750 hadköteles közül 418 volt távol s így csak 352 hadköteles állt mérték alá. A 418 távollévő hadköteles közül 370 Amerikában van. — A nagy- mihályi járásban most soroznak.

Az inségeseknek pénzrel való segítése egyelőre véget ért. Az ujhelyi járás területén kiosztott 943 ft, a szerencsiben: 900 ft, a bodrogköziben 1200 ft. Hegyi község inséggel küzdő lakosai részére az ottani lelkész kezéhez 30 ft utalványozott.

Jegyzőválasztás. A s.-a.-ujhely-vidéki kör- jegyzőválasztás Ujhelyben f. hó 25 én nagy érdeklődés mellett ment végbe. Erős mérkőzés volt Tóth Ferenc helyettesített- és Schussler Kálmán okl. jegyző között; az eredmény szerint utóbb nevezett 5 szótöbbséggel lett nyertes. Tóth Ferenc pártja a választás ellen óvással élt.

Figyelmeztetés. A halászati jog bejelentésére kitűzött határidő f. hó 30-án lejár. Igyekezzenek tehát úgy a magánosok, mint jogi személyek, ha eddig még nem tették volna, halászati jogosult- ságaikat e határrnapig a vármegye alispánjához beje- lenteni, mert ellenkező esetben a jogosultság átszáll a községre, mint erkölcsi testületre.

Vásárnap-áthelyezés. A kereskedelmi minister Leless községnek megengedte, hogy a május ha- vában tartani szokott országos vásárt, kivételesen f. hó 28-án megtarthatja.

A mező-laborczi vámoshidnál szükségelt vám- ház felépítését a vármegye alispánja elrendelte.

Levelezés.

Kassa, 1890. ápr. 25.

— Az orosz énekesek. —

Csak néhány szót az orosz daltársulatról. Megéremelnék ugyan, hogy sokat irjak róluk, de az én tollam gyöngé arra. Megtették azt helyet- tem mások. Levelem csak pár egyéni benyomást kíván visszatükrözni, csak néhány érdekességet elmondani az országszerte ismert, de Ujhelyben még meg nem fordult orosz énekesekről.

Nagyot dobbant szívem arra a hirre, hogy az oroszok (már t. i. az énekesek) Kassát is utba ejtik. Régóta különös érdeklődéssel, merem mon- dani vonzalommal vagyok az oroszok iránt. Ne tessék félreérteni. Nem politikáról beszélek, hanem arról a nagy és eredeti orosz irodalomról, mely ellenállhatatlan varázsával egy csapásra hódította meg a művelt Európát. A melyik nemzetnek ilyen hatalmas költészete van, annak dalai sem állhat- nak hátrább. Így gondolkodtam és mondhatom nem csalódtam. De nem is csalódhatott senki, a ki ápril 22-én ott volt a kassai színházban.

A *Salavianszkij Agrenev* társulata nem csak azért érdekes, mert orosz speciálitás, hanem mert e mellett bámulatosan összetanult, a szó igazi ér- telmében vett művészi kórus. A társaság ura s a kar vezetője *Salavianszkij-Agrenev Dimitri*, igen szimpatikus férfi. Régi orosz nemes családból szá- mazik és nagy birtoka van Tverjben, hol állandóan

ség, narancshéj s más egyéb hulladékokat, más- részt azonnal friss, hamisítatlan tejjel szolgálnak. Majd a sárga-szürkeszörű s farkasokhoz hasonló kutyák százait kell kikerülnünk, melyek az utca közepén rakásonkint perebe fonódva fekszenek, vagy a kidobott szemégtarmadakon rögtönöznek maguknak puha fekvőhelyet s családi jeleneteket. Ezek személye szent és sérthetetlen. E névtelen s gazdátlan, az utca kövezetén született s utcán lakó polgárai a nagy török fővárosnak egy külön s a leghasznosabb kasztot képezik. Mi lenne ezek nél- küli! Ezek Konstantinápoly jótékony baktériumai, ezeknek köszönhetik, hogy örökös járványok nem pusztítanak az anélkül is bűzös levegőben, s az, ki tudja, ösméri a fontos szerepet, melyet e kutya- had betölt, óvakodni fog a nyugodtan fekvőt egy lábruggással szendergésében háborgatni, ha mind- járt ezernek is kell egy sétájában kitérni.

Minden városrésznél, minden utcának megvan a maga kutyacsoportja, s jaj annak, melyet kíván- csisága egy más városrésztbe, vagy más utcába visz. A nagy sebhelyek, melyekkel kirándulásukból visz- zatérnek, mutatják, mily szigorúan büntetik a ha- társértést, s mily komolyan örköznek az enyém- s tied fölött. Nappal lomhán fekszenek, de ha jön az est, akkor megélnéknél s lesik az ajtók s ablakok és kapuk nyílását, honnan kosárszámra dobálják a szemetet a kövezetre, s az ezer, meg ezer mézárós-boltot, honnan a megbűzhödött ür- hust, mely már *pilaf*nak sem alkalmas, lökik az utcára, vagy az esetleg arra járóra. Ilyenkor aztán megrohannak egy-egy szemétrakást s kezdődik az osztozkodás, mely eltart éjjelutánig, oly éktelen ugatás, vonítás s ordítás kíséretében, hogy lehe- tetlenné válik az alvás, vagy kit a fáradtság elnyo- mott, biztosan rémes, borzalmas álmokat álmodik. Talán hogy felkéltek sirjaikból a janicsárok s véres

lakik. Tenór hangja nem nagy, nem is valami iskolázott, de lágy, kellemes és szívhezszóló. Fő- kitünősége a deklamáló előadásmódban, a kifejező arcjátékban, a finom, diszkrét taglejtésben van. Szinte meg tudja velünk értetni a dalok orosz szövegét. Főképp a *Kányaja* éneklésénél tünt ez ki, melynek enyelgő, pajzán hangját könnyed vállvonogatással rendkívül híven jellemezte. Tele- sége, *Hrisztoforona Olga*, a társulat lelke. Ő iro- gatta át harmonikus karokra a már világszerte híres orosz dalokat. Arcán a hajdani szépség nyomai látszanak. A társaság szemefénye azonban *Nádja* kisasszony, kit újabb kalandjai csak annál érdekesebbé tesznek. Gyémánttűzi szemei, eper- ajkai alkalmasint mélyen vésődtek be sok magyar ifju szívébe. Az *Agrenev*-család egészben véve úgy érdekesség, mint intelligencia és ruházat tekin- tetében messze kiválik a társulat többi tagjai közül.

A többi énekesek javarészt a nép köréből váltak ki (mit egyik kassai lap eléggé naiv módon csaknem hibául rótt fel). Ugy hisszük, részben a Szlavianszkij muzsikjai, ki iránt feltétlen hódolattal vannak. (A függöny legördültével, így hallottuk, megannyian megcsókolták vezetőjük kezét). A nők jóformán alig ütnek el egymástól; arcuk első pil- lanatra elárulja a szláv tipust. Semmiesetre sem olyan szépek, mint azt egyik-másik fővárosi lap híresztelte. A férfiaknak van egy közös jellemvo- násuk: bánatos melankólia ül mindegyik arcán. Egyébként jobbára javakorabeli, magas, szőke le- gények, de akad köztük pár aprótermetű, kalmuk- típus is. Ruházatuk a nemzeti diszvisélet: a nőknél a rózsaszín vagy kék szarafán, fejükön a magas, aranyhimzésű párta; a férfiaknál az ősi magyarra emlékeztető, sujtásos, gazdagon diszitett kaftán. Az apró, szőke gyermekek (van vagy harminc) hosszú, fehér apródöltözetet viselnek.

Ime, nagyjából az orosz daltársulat külső képe. Eredeti, új, meglepő rajtuk minden. Ilyenek dalaik is. Képzett zeneértő kellene ahhoz, hogy énekük művészi értékét kellőképpen mérlelje. Mi, laikusok, csak azt érezzük, hogy ezek a bánatos szláv dalok még soká el nem muló benyomást gyakorolnak szívünkre és hogy az a nemzet, mely nek ilyen da'ái vannak, mélyen érez és nagyon szen- ved. Van nótáik közt egy-kettő, melyet melabús hangulatával örökre szívünkbe zárunk. Ilyen leg- kivált az *Ej uchnem* (Hej rajta!). A hajóvontatásra ítelt rabok éneklék ezt a Volga folyón. Szinte lát- juk a szerencsétlen elítélteket, amint hajójuk a folyam sik tükrén mindinkább távolodik; bánatos daluk, mely szinte összeszorítja szívünket, mind halkabban hangzik felénk, míg végre elhal a mesz- szeségben. Ez a panaszos ének s az a művészet, melylyel az *Ej uchnemet* az orosz kar, főként pedig maga *Salavianszkij* énekelte, örökre felejthetetlen marad előttünk.

Nem modhatnók, hogy a kar tagjai egy- aránt képzett művészek, sőt megvalljuk, hogy hangjukon néha valami természetes durvaság lát- szik meg; de együttes előadásuk bámulatrakeltő. Mintha együttérezne, egyszerre gondolkodnék ez az ötven ember, olyan fegyelmezett, öszzvégő, olyan finom minden árnyalatában énekük. Kétség- telen azonban, hogy az énekesek egyenként is nem képzett bár, de öszzvélogatott széphangu férfiak; tenórjuk férfias, basszusuk pedig szinte hihetetlenül mély.

Folytás a tmellékleten.

tusa folyik Konstantinápoly utcáin, mely harcba, mint ágyuk bömbölése vegyül az éjjeli ör vas- dorongjának tompa ütése az utca kövezetére, mely megreszketteti a ház falát, s ki ily módon ad ében- létéről jelt, így folytatva azt utcáról-utcára haj- nalg, mely rendőri szerepben osztozkodnak a kutyák, melyek minden gyanus alakra figyelmeztetik, s különösen a Stambulban éjjel botorkáló gyaurt komoly védelemre készítetik. Reggelre aztán, hála a kutyák szorgalmának s a kecskék s juhok éhsé- gének, s a koldusok beható kutatásának, kik vá- lukon lévő puttonszörű kosárba szedik a még fel- használható s a kutyáknak sem kellő maradvány- nyokat, a szemet nagyrésze elpusztul, a többi — az ott marad, hisz a járó-kelők cipőinek is kell, hogy jusson szerep — ezt így kívánja a munkafelosztás.

S még azt mondják, ha nálunk valami nagyot akarnak mondani — valódi ázsiai állapot. Bizony kár lesz az ázsiai állapotot annyira deg- radálni; inkább hozzuk be nálunk is a »Zemplén fekete táblája« helyett a kutya-rendszert, s utcáink tisztábbak lesznek, mint a mostani rendszertelenség mellett. E kutyákat majd nem kell a városi orvos s rendőrbiztos kötelességére figyelmeztetni, elvégzik azt híven, lelkiösmeretesen, fizetés nél- küli, s nem lesz majd minden udvar s majdnem minden utca egy-egy szemétdomb, melyet csak a jótékony eső tisztít meg, s mely európai állapo- ton még a török is megbotránkoznék — ha Kon- stantinápolyban látná.

Minél tovább hatolunk a kacskaringós utcák utvesztőjében, annál élénkebb a forgalom, mindig több s több a bolt, nagyobb számu vásárlóval ta- lálkozunk, végre előttünk a nagy bazár *Böyük Tscharschi*.

H. B.

A kassai közönség nem maradt érzéketlen az orosz énekművészet szépségei iránt. Színültig megtöltötte a színházat és lelkesen tapsolta, újráta a szivhezszóló dalokat. Jól esett látnunk, mint simítja el a művészet a politikai gyűlölködést, a nemzetek között való ellentéteket. *Szalvi-anszkij* ur sem maradt a közönség adója: két orosz és két magyar dallal toldotta meg a programot.

Ha az orosz énekesek elvetődnek Ujhelybe, hiszszük, hogy az ujhelyi közönség semmiben sem fog mögötte maradni a kassainak.*)

Alexij Alexijevics.

Hírek a nagyvilágból.

Cári ajándék a szerbeknek. Az orosz kormány tudatta a szerb regensséggel, hogy a cár a szerb nemzetnek 6000 db. Berdán-féle fegyvert és öt ágyúteget ajándékozott a megfelelő felszereléssel.

Ujabb világsodája *Eiffel* és *Edison*, a világnak manapság két legkiválóbb tudósa, elhatározta, hogy a chicagói kiállításra közösen egy ötszáz méter magas tornyot fognak építeni.

Május elsejét egész Európa izgatottan várja. A munkások óriási tüntetésre készülnek mindenfelé. E tüntetésekkel május első napját a munka diadal-ünnepévé szándékozták felavatni.

Vilmos császár Bremerhavenben e hó 22-én a *Fulda* hajón adott ebéd alkalmával mondott beszédje fonálán kiemelte, hogy bizzanak benne, mert *ő a béke öre less*. Ha szavait a sajtóban néha másképp magyarázzák is, ne feledjék soha a régi császári mondást, hogy a császári szót csürni-csaverni nem szabad.

A pápa egy római ékszerésznél fejedelmi értékű gyémánt nyakéket rendelt nászajándékkul a magyar király kisasszony *Mária Valéria* főhercegnő részére. Az ajándékot külön pápai követ fogja Bécsbe hozni.

Moszkvában öt leány, a *Domovierov*-nővérek gyászos halála általános részvételt keltett. Nihilisták voltak mind az öten. Nem rég nesztét vették, hogy a rendőrség rájött összeköttetéseikre, ki van adva ellenük az elfogatás parancsolata és mind az öten öngyilkosokká lettek. A nép úgy gyászolja őket, mint a szabadság és honszerelém mártírjai.

Hírek az országból.

A magyar északkeleti vasut államosítani fog, mint hírlik, ez évi július hó 1. től. Az első tárgyalás Budapesten máj. 10-én lesz a kereskedelmi miniszter elnöklete alatt. Az igazgatóság elvben kijelenté készségeit az államosításra.

A karlócai pátriarka választás valószínűleg e hó 30-án fog megtörténni. A jelek oda mutatnak, hogy *Brankovics* temesvári g. k. püspököt fogják pátriarkává megválasztani.

A kincstár Pozsonyban másfél millió költséggel gyárat akar építeni füst nélkül robbanó puskapor előállítására.

Baross kereskedelmi miniszter, hogy a magyar ipartermékek kelendőségét Bulgáriában és Kelet-Ruméliában előmozdítsa, Szófiában a budapesti kereskedelmi muzeum részéről képviselőiséget állított fel és minta-raktárt rendezett be.

A mezőgazdasági állapot országszerte nagyon megnyugtató. A növényzet szépen fejlődött, a múlt heti esőzés istenálás volt mindenfelé. A legelők általában jól, de a gyümölcsösök gyengén állanak. Hernyó és cserebogár minden gyümölcsöt elpusztítással fenyeget.

Színház.

Az elmúlt hét a kísérletezés hete volt. *Lánczy Ilka*, *Németh József* Budapestről, *Kissné Demjén Mari* urnő Losoncziól vizitáltak Ujhelyben, hogy a *Somló* pár távozása után beállott apatiát nevük hírével, művészetük ébresztő erejével ellensúlyozzák. És annyira mennyire ellensúlyozták. Dicsértessék Ujhely és vidékének műpártoló közönsége! A kedves vendégeket szívesen látta s hozzájuk való ragaszkodásának nem egyszer szép tanujelét adta; dacára annak, hogy a nyújtott műsorban alig volt része az *újság* ingerének. Itt volna az ideje, az évad negyedik hetében, hogy *Halmay* szinigazgató újságokkal kedveskedjék az óságek traktájában csömört kapott közönségnek. Tőle a n. é. publikum nevében jogunk van új dolgokat követelni. „Do — ut des: facio — ut facias!”

A hét története ez:

Szombaton, apr. 19-én, *Denise*. Konceptió, drámai hatás, morál és nyelvezet dolgában klasz-paulus becsű alkotás. Irta ifj. Dumas Sándor, ford. Sziklay K. A címszerepet *Lánczy Ilka* töltötte be, — s habár nem kis mértékben indisponálva volt (berekedt) sirvakadással fokozódó részvételt

tudott támasztani nézője lelkében. Sok tapsot kapott. *Morvay* (Bardannes gf.), *Vesselényi* (Brissott) szépen, hatásosan játszottak *Sziklay K.* (Fernand) szélesnek elég széles volt, de szerepének karakterisztikonjából: a laza erkölcsű, blazirt világfőből, keveset mutatott. *K. Bresnay Anna* (Márta), *Halmay* (Thovenin) szerepeiket jól átgondolva bár, de kissé vontatottan adták. *Lénárdné* (Thauzettné) gondos játékaért dicséretet érdemel. Közönség szép számban.

Vasárnap, apr. 20-án, *Falu rossza*, Tóth Edének ez örök ifju és remek alkotása szép közönséget vonzott. A helyzetet az egész előadásban végig menve *Sziklay K.*-nak az ő furfangos, ravasz, eredetiségtől duzzadó baktere (Gonosz) dominálta. Maszkja élethű, játéka a sirásig kacagtató volt. *Lánczy Ilka* (Feledy Boriska) a halálig szerelmes naív lánykát hiven ábrázolta. Előadásában melegség, erő, szerelmi vallomásaiban kedves közvetlenség és lírai fokozat nyilatkozott. Három estére terjedő vendégzereplése élénk emléket hagyott hátra s mindig nagyon szívesen látott redivivá-ja lesz Ujhelynek, ha ide ellátogat. A többi szerepek is derekasan voltak betöltve. Csak *Tarnay Lidia* (Gonoszné) sikoltozott éktelenül — és *Egrine-Kovács Etelka* Finom Rózsija volt gyenge utánzata az eredetinek. Ma *Kiss Pistának* is jó napja volt. Nem igen disztónált. Élettel s érzéssel teljes népdalai közül nem egy elemi erővel és sűrűn kellette föl a tapsvihart.

Hétfőn, apr. 21-én *Királyfogás* operett, *Németh József*, „a budapesti népszínház elsőrendű színművészenek első vendégjátéka.” Az ugynevezett kasszadarab — ma szegényesen töltötte meg a kasszát; aminek egyik nagy oka az, hogy tavaly, ismételve és ismételve, szinte a csömörlésig menve, kiélveztik mindazt, ami csak élvezhető ez operettből zene és játék dolgában. A nem nagyszámú közönség, mely ma a színházba ellátogatott, megjelenésével udvarias kötelességet tanusított a művész-vendég *Németh* ur iránt, aki Don Bernárdót szintén csak udvarias kimértséggel játszta. Ábrázolásából a bolondos alaknak csak markáns körvonala láttuk — az animó elevensége nélkül. (Mint halljuk kedvetlenségét az utazással járó fáradtság okozta) *Egrine* Fióra szerepében meglepő ügyességet tanusított; az ének részeket nagy szorgalommal tarulta be s helyenkint hatásosan is énekelt. E tekintetből dicséret illeti *Szekulits* Idát is Lóla szerep-körében. *Kiss Pista* (Radzivil) olvadékony, érzéstől áthatott baritonjával felmelegített. *Sziklay* (Marx báró) mint rendesen, ma is remekelt — kár, hogy a náthás állapot szemléltetését egy kevésbé esztetikus vonással is megtoldotta. Kupléi frenetikus tapsot arattak. *Halmay* (Kopek) *Nagy* (Almanzor) *Perényi* (Amadil) *Lomniczy* (Granada érseke) *Vesselényi* (Cogollos) emelték az összhátást. A karfuttatója, főleg az első felvonás fináléjában, hatalmasan dolgozott.

Kedden, apr. 22-én, *Rómaszéky* Gusztávnak nagy érdeklődéssel várt bohózata: *Tyukodi Lőrinc családja Budapesten*. A színpadi hatás tekintetében is kiváló bohózatot, — melyből szerzője a képtelen, badar fantazmagóriát teljesen kizárta, formás kere-tébe a valóságban élő komikai jellemeket a magyar élclapokból, ísálakját, *Tyukodi* uramat, pedig a feleskei nótáriusból modernizálva ügyesen beillesztette — szépszámu közönség élvezte és fokozódó jó kedvvel tapsolta. *Németh József* Tyukodi bohóságait a komikai tehetség, izlés és rutin művészi magaslatán tette neveltség tárgyává. Nevető idegeinket az elasztikus végű határáig felcsiklandozta pompás humorával. A tapsoló tenyerek szinte szikrázó erővel pattogtak — plancsettek a nevetéstől kimultak. *Sziklay K.* (Balek) lefotografoni érdemes alak volt. Játéka ügyes, megjel-nése szeretetreméltó. *Morvay* (Dr. Kozák) a nehéz szerelmi helyzeteknek zseniális lovagja. *Havassy Aranka* (Krisztina néni) törülmetszett falusi anyóka, — *Egrine* (Ninuszka) ennyivaló libuska volt. *Nagy* és *Balla* a tolnavidéki svábot, *Lomniczy* és *Kunossy* a káros fináncot természetes komikummal játszták. *Szekulits* Ida a kifentképu s élesnyelvű táncosnőben (Gizella) igazi fővárosi alakot mutatott be. *Lélek* Etelka (Laura táncosnő) előljárt a színpadi csinos alakok közt. A szereplők egytől-egyig résztvettek az est sikeréből. Sokan a képzeletükben megjelent szerzőt éltették, kitől e drámai fajból még több szerencsés alkotást is várnak.

Szerdán, apr. 23-án, *Csókán szerzett vőlegény*. *Szigeti* J. énekes bohózata *Kissné D. Mari* urnő-nek, a győri és székesfehérvári színtársulat volt primadonnájának tiszteletére, ki ma kezdette meg vendégzereplését, ugyszintén *Németh József* művészetének élvezése végett, a kedvezőtlen időjárás dacára, szép számban sereglett egybe a nézőség, *Kissné D. Mari* urnő többszörös inkognitóját (szamócás palóc menyecske, tót legény, kartnyavető cigányasszony, handlérozó zsidófiu, hárfás leány) eredeti, jóízű humorral mutatta be. Furge játéka, mint kellemesen csengő dalai sok megérdemelt tapsban részesültek. *Németh* (Csontai Lőrinc) a kedélyes nagybácsit helyenkint jó kedvvel játszotta. A komédiás-triászban *Sziklay K.* (Ripacs) az első-ditőség kacagtató volt, *Boross* (Futaki), *Havassy*

Aranka (Nefejejs) parodisztikus játékaikkal rászolgáltak a tapsokra. *Morvay* (Béla) a szerelmes ifjunak patetikus ábrázolásával hidegen hagyott. *Vesselényi* az orvos szerepében derekasan hozzájárult a színpadi hatáshoz. *K. Bresnay Annát* *Szekulits* Ida (Olga) elég jól helyettesítette. A közönség Ripacsot emlegetve távozott.

Csütörtökön, apr. 24-én három apróság: *Trutz* és *Puts* angol bohózat, *Borka* és *Bicska* katonai idill és *A bálkirályné* i felv. vigjáték ment félig telt ház előtt; ami nem is történetett különben, hiszen Ujhelynek fele bizonyosan hurcölösködött — *Németh J.* (Putz) *Morvay* (Trutz) *Havassy A.* (Laura) ügyes játékkal egyszer-kétszer nevető kedvig fokozták a mosolygó hangulatot. A tomboló hatás kimaradása nem az ő hibájuk. — *Bicska* egy turbékoló huszárkáplár-alak, kit *Németh* (kár, hogy kisbírói uniformisban) jóízű svádával udvaroltatott (»Szeressen nassád engem ki- és bezárolag!«) — *A bálkirályné* már jobb előadásban is láttuk, amivel nem akarjuk mondani, hogy ez a mai általánosságban jó nem volt. *Lénárdné* (Natalia) a fenhéjazó feleséget, *Vesselényi* (Füleky Belizár) a tedd ide, tedd oda-ferjet, *K. Bresnay Anna* (Jozefin) a mama szemhunyorításai szerint cselekvő leányzót, *Morvay* a nemesszivű Szabó Elemért tapsok közt játszták. *Sziklay K.* (Fodor Thasziló) szeleburdi volt inkább, mint a báli partettek első gavallérja.

Pénteken, apr. 25-én *A koldusdiák* operett — parányi számu nézőség előtt. A dallamosan komponált s minden részletében finom izléssel komponált operett szereplői egymás közt versenyeztek az elsőségért. *Kissné D. Mari* urnő (Rimanovszky) kiváló gondot fordított játékára s ugyevel, mint szépen csengő énekével rászolgált átütető tapsra, kihívásra. Mellette jeleskedtek *Szekulits I.* (Palmatika Novalszka gfné) *E. Kovács Ilka* (Laura) és *Havassy A.* (Branislava); ugy ők, mint *Sziklay K.* (Ollendorf) és *Kiss Pista* (Janiczky Iván) sok tapsot kaptak. Csak *Halmay* (Enrich, szász invalidus és tömlöcmester) volt szomorú. Hja!... a kassza nagy deficittel fizetett.

Tegnap *Üdvöske* operett.

Ma *A kondorosi szép csaplárné*.

A jövőről csak annyit tudunk, hogy *Halmay* igazgató a jövő hó 5-én szándékozik a szezőnt befejezni, s hogy holnap hétfőn *Réthy Laura* a bpesti népszínház tagja kezdi meg négy estére terjedő vendégjátékát.

Különlélek.

(Kegyadomány) Ő felsége *Rohács Gábor*, zboji g. k. tanítónak legkegyelmesebben 15 ft adományozott.

(Rákóczi Ferenc hamvai) hazaszállításának kérdése ujjban ismét szóba került. Ez ügyre vonatkozólag *Thaly Kálmán* érdekes nyilatkozatot tett. *Thaly* kételkedik abban, hogy a drága hamvak valaha magyar földben nyugodhassanak, mert annak — szerinte — csaknem elháríthatatlan nehézségei vannak. A konstantinápolyi Saint-Benoitkolostort, hol *Rákóczi* fekszik, XIV. Lajos király építtette s francia lazaristák lakják. A rend mostani főnöke, *Lebey*, a rend többi tagjaival együtt lelkes francia hazafi s tudja, hogy Rákóczi XIV. Lajos pártfogoltja, rokona, barátja volt s ők erre annyira büszkék, olyan kegyelettel őrzik a drága hamvakat, hogy kiadni nem hajlandók. Rákóczi koporsójához, templomuknak egyedül nevezetességéhez, rajongó szeretettel ragaszkodnak. Azonfölül a rend konstitúciói is megkövetelik, hogy a gondviselésükre bízott hamvakat kegyelettel őrizzék, annyival inkább, mert Rákócziának végső akaratára az volt, hogy édes anyja mellett nyugodhasson. A rend főnöke többször nyilatkozott ily értelembe *Fraknoi* Vilmos és *Thaly Kálmán* előtt. (E hírrel kapcsolatban reprodukáljuk a kezünk ügyében lévő francia levelet, mely magyarra fordítva így szól: »Uram! Van szerencsém válaszolni október 4 ikén kelt beces levelére. *Nincs semmi akadály az egyház részéről* a kegyedtől említett hulla maradványok átszállítása ellen. A polgári hatóságot illeti elnökölni a sírok felnyitására alkal-mával az egyházi hatóságok jelenlétében, verifikálni a sír tartalmát, felőle jegyzőkönyvet venni, melynek egy másolatát azon egyház archivumában kell el-tétni, amelyből el fog vitetni a test. Ez az, amit ime Önnek, mint bizonyosat, közölhetek. Addig is adom Önnek áldásomat és vagyok Önnek hive J. Krisztusban Constantinápoly, 1887. Nov. hó 11. Monseigneur Amberboj Mózes.« Már most tisztelettel kérjük: melyik részen van a szent igazság? *Szerk.*)

(Deputációk.) A jövő hó elsején két küldött-ség megy Ujhely város részéről Budapestre. Az egyik *Csáky Albin* gf. kultuszminiszternél tiszteleg s kéri fogja, hogy az ujhelyi főgimnázium ügyét hathatósan karolja föl. A másik küldöttség *Baross* miniszter elé járul azzal a kéréssel, hogy a M. É. K. V. államosítása csetén szervezendő va-suti üzletvezetőség városunkban helyeztessék el*).

* Bizony itt az ideje, hogy ilyen és hasonló dolgokban Ujhely mozogjon, tegeyen, beszéljen. Néma gyermeknek az anyja sem érti szavát!

A küldöttségeket mindkét miniszternél *Dókus Ernő* országgyűlési képviselő fogja bemutatni. Kívánjuk, hogy siker koronázza fáradozásait!

(Ujabb) is figyelmeztetjük a közönséget a ma délután 3 órakor Hornyay Béla dr. lakásán tartandó árverésre, hol a gimnázium javára a kisorsolásból visszamaradt különböző tárgyak lesznek megszereshetők. Kívánjuk, hogy az árverés minnél többet hozzon be a nemes célnak.

(Jegyzői szigorlat) volt f. hó 23., 24. és 25-én. A Matolay alispán elnöklete alatt működő bizottság Farkas Lajos ügyv., az árvaszéki elnök, kir. tanfelügyelő, főszámvevő, tiszti alügyész, a kir. pénzügyigazgató megbizottja Smoczer Péter számvizsgáló, Pataky Miklós városi jegyző tagokból és Pihoda Etele biz. jegyzőből állott. Szigorlatra bocsátott *nyolc* jegyzőjelölt, kik közül *Belánszky Gyula*, *Danyicskó György* és *Füzeses Pál* egyhangulag, *Fodorócsy Jenő* és *Jászay Pál* szótöbbséggel a község-jegyzői pályára képesítették. Három jelölt hat óra visszavetett, illetőleg a szigorlat ismétlésére utasított. *Krdl* *András* Gömör-Kis-Hont vármegye bizottságától már oklevelet nyervén, a vármegyei szabályrendeletekből tett sikeres vizsgálatot.

(Az időjárás) e héten is változó volt Vasárnapra és péntekre virradólag jóindulatú szelek hasznos esőt hoztak.

(A cserebogarak) pusztítása már is szomorú nyomokat mutat. Így a Magas hegy lombfalastjának alsó szegése környék-körül messzire feketéllé mutatja, hogy pompájában mily nagy pusztulást szenvedett. Némi reményünk van, hogy a mult napok esőzése e falánk bogarak milliónyi számát megtizedelte.

(Püspök jelölés.) A tiszai ágostai evang. egyházkerületnek megüresedett püspöki székre *Zelenka Pál* hegyaljai főesperest egyhangulag jelölte ki Tokajban f. hó 20-án az ujhelyi és tokaji testvér-egyházak presbiteriuma.

(Piacügy.) Az ujhelyi Széchényi-tér mindennapi képe az elmúlt héten alaposan megváltozott, hogy úgy mondjuk, élénkességéből sokat veszített, mert nemcsak a kenyeres, ételes, főzelékes és egyéb-félék kofák helyeztetek át az új napi piac (rendetlen) helyére, hanem a naponként kirakódó, vajot, tejet, tojást, zöldséget stb. áruló városi és falusi népség is odatereltetett. Szóval ma már a szakácsné és gazdasszony az új piacon vásárolja be a konyhára valót. Közlelőbb mostani kényelmes helyéről a heti vásár is áthurcolódik minden cök mőkjával erre a szűk helyre; hanem hogy ott célszerű beosztással és jól megférjen, abban tamaskodunk. De hiába így kell annak lenni, így határozta el a város magisztrátusa, hogy a Széchényi-téren, mint Ujhelyi jövendő korzóján, sétálhasson a publikum. Mikor??!

(Vak tüzilárma.) E hó 22-én 11 óra felé éjjel fojtó büzü szag terjengett a Rákóczi-utca felső részén, amely egynémelyekben azt a vélelmelt keltette, hogy valamely bolt belseje ég. Nosza lármát csaptak, lón lótas és futás, hogy a Behynaék, mások szerint hogy a Bárczy Béla boltja ég; végre ki-sült, hogy a Lichtmann-féle és a Rákóczi-utca egyáltalában nem illő fagygyuolvasztó-műhelyből került a kiállhatatlan büz.

(Halálozások.) *Farkas Bertalan*, kir.-helmecci kir. járásbírósi jegyzőt, lapunk volt főmunkatársát, súlyos vesztés érte. Folyó hó 20-án szívének legdrágább kincsét, hön szeretett hitvesét, elrabolta tőle és kedves hozzátartozóitól a környörtelel halál. Temetése általános részvét közt Kir.-Helmecczen f. hó 22-én ment végbe. Áldás emlékére! — *Demkő Imre*, kir. tanácsos, a kassai kir. jogakadémiaának kiérdemesült igazgatója Kassán, folyó hó 23-án, életkorának 73-ik évében, elhunyt. Szép életkort ért s életének java részét a hazai tudományosság emelésének szentelte. Mint ilyen a közszeretet halottja volt. Temetésén roppant számú közönség osztozott a gyászoló család fájalmában. Koporsóját Felső-Magyarország ügyvédői karának egy igen tekintélyes része állta körül, mely az elköltözöttben nemcsak a szaktudományoknak egyik kiváló művelőjét, hanem a jogásznemzedéknek nemeskeblű és páratlan jó barátját is siratta. *Hvosdovics Antal*, kir. mérnök S.-a.-Ujhelyben, szeretett apósát vesztette el az elhunytban. Tisztelt barátunk és kedves családja, ugyszintén a gyászoló özvegy is, találjanak enyhületet az általános részvétben. Az üdvözöltnek áldás emlékére!

(Véres verekedések.) Folyó hó 27-én reggel az ujhelyi vasuti állomás kibővítési munkálatainál Mandel Pál m.-szigeti vállalkozó földhányó munkásai közül Vurda Samu nagy dobonyi községbeli egyént, Szántó Lajos nevű társa, földije, veszekedés közben vaslapátjával úgy fejen kólintott, hogy menten összerogyott. Súlyos sérültként szállították a kórházba. A tettes a hatósághoz került. — *Jávorszky Alajos* ujhelyi papsor utcai korcsmahelyiségében ma egy hete este az iparos osztályhoz tartozó több fiatal ember mulatott, az az hogy dőzsölt, mert úgy eshetett meg, hogy Dobozi gyártelepi munkás Tóth Endrét, Szöllősy borbély segédjét, késével összeszurkálta, úgy hogy kórházba kellett vitetni. Dobozi ellen a rendőrség a foljelentést megtette.

(Rendőri hírek.) *Kacz Dávidné* Rózsa-utcai 31. sz. házában levő szatócs boltjának ajtaját f. hó

20-án éjjel jó madarak feszítgetni kezdék, a zajra azonban a szomszéd szobában lakó gazda fölébredt, lármát ütött, erre aztán a gazemberek megugrottak. — *Smajda András* és *Bohács János* felső-sitnyicai atyafiakat tartóztatta le e napokban a rendőrség az ujhelyi vasuti állomáson. Megváltott jegyük Bécsig szült és takaros polgári ruha pótolta különben szürke gunyájukat és épen ez árulta el Amerikába vándorló szándékukat, mely miatt haza toloncoztattak.

(A törvénytörésről.) *Özv. Bán Józsefné* sz. *Zsiros Juliána*, harkányi lakos, mult tavasszal berándult Szerencsre, ahol Hornyák Mihály komája háznál szivesen fogadták. Másnap eszébe jutott, hogy a koma neki 80 krajcárjával adós, miért is felkerlte Hornyákat: adja már meg azt a 80 krajcárt, mert régen vár utána s tovább már nem várhat. Hornyák Mihálnál apró pénz nem lévén, eimentek váltani s betértek egy korcsmába. Hornyák koma egy porció édes pálinkát rendelt; később megint egy másik porciót s mikor ez is lecsorgott a garaton, a nélkül hogy a »cchék« kifizette volna — eltűnt. *Zsiros Julis*, kinek az erszénye nagyon is sovány volt, savanyu arccal fizette ki az édes nyeletek árát. Eközben a korcsmába vetődött egyik je ismerőse, *Szabó Erzsébet*, legyes-bényei lakos is, kinek *Zsiros Julis* elbeszélte a koma turpisságát s kérte, hogy menjen el vele Hornyákékhöz. *Szabó Erzsébet* a kérelemnek engedve *Zsiros Julival* elszállt oda, de biz' a lakás ajtaját belakotolva találták. Erre *Zsiros Julis* belökte az ajtót, utána a szoba ajtaját is, felnyitotta a ládafiát s abból a kis kendőbe csavarva talált 5 forintot az adósság és a korcsmai kontó fejében kivette. E pillanatban olyasmi történt, a mit érdemes ide jegyezni: toltovajlás közben erőt vett rajta a mámor, s ott a láda előtt, ültő helyében, egyik markában a lopott pénzzel, másikában a ház ajtajáról lecsavart lakattal s retesszel mély álomba merült. Hornyák Mihály és neje haza jöven, *Zsiros Julis* a felnyitott láda előtt, mély álomba merülten találták. A ládafiából kivett 5 ft *Szabó Erzsével* együtt eltűnt a háztól. A kir. törvénytörés a folyó hó 21-én tartott vég-tárgyaláson, miután *Szabó Erzsébet*et mindez ideig előkeríteni nem sikerült, *Zsiros Julis*, az enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett — lopás vétsége miatt két hónapi fogházra ítélte.

(Eljegyzés.) *Tutkó György*, kassai kereskedő, S.-a. Ujhelyben f. hó 7-én jegyet váltott *Veisz Ilonka* kisasszonnyal, *Veisz Lajos* polgártársunknak kedves leányával.

(A bodrogközi tanítók) f. évi tavaszi közgyűlése Királyhelmecczen május hó 1-én fog megtartatni a róm. kath. iskolában.

(Áthelyezés.) *Roskovics János*, tokaji kir. járásbíró, Nagymihályba helyeztetett át.

(Vetések állása.) Homonna vidékén az őszi vetések kitünően állanak. A tavaszi vetés ugyszólván befejeztetett. A marhák már legelőre járnak. E hó 19-én kitünő eső volt, bár nagyon jéggel vegyest, de a jég kárt még nem okozott. A beállott kedvező időjárás roppant előnyére volt a gazdáknak a mennyiben takarmány szükülettől féltek, mely most már megszüntnek jelezhető, ha csak az ápril vége valami kedvezőtlen nem lesz.

(Honosítás.) A belügyminister megengedte, hogy *Kankovszky Károly*, s.-a.-ujhelyi lakos, a magyar állam polgárai közé felvétessék, illetőleg honosítsassék.

(Családi dráma.) *Bodnár Mihály*, r.-bányácski elzüllött gazdaember régóta viszálykodásban élt feleségével és mostoha legényfiával. A mult napokban szintén hevesebb csete-paté keletkezett közöttük, aminek hogy tragikus vége nem lett, a véletlen szerencsének köszönhető. A felingerült férj ugyanis jól leitta magát és egy előkerített fegyverrel éjjeli 11 órakor hazarontott; felesége azonban idejekorán eltorlaszolta az ajtót, be nem mehett, hanem mostoha fiát kintkapta, arra pár lépésnyiről rálőtt, de nem talált, a töltés sörétjei a házfalába fúródtak. Még azon éjjelen átadták a hatóságoknak.

(Szaporaság.) Udván e hó 18-án egy nő három fiút szült, s mindhárom gyermek teljesen kifejlett ép és egészséges. Az anya a körülményekhez mérten jól érzi magát.

Irodalom.

A «Vasárnapi ujság» április hó 20-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Hunfalvy Pál. (Arcképpel.) — A csók. Zalokosztasz költeménye. Görögbl fordította Strausz Adolf. — Jáhel. Elbeszélés. írta Baksay Sándor. — A cár temploma megy. (Képpel: A cár temploma menetele husvét éjjelén.) — Az orosz cárné szánkázása. (Képpel: Az orosz cárné szánkázása a Nevsky-Prospektben.) — Regényesség a gyógyászatban. K. T. K.-tól — Világfelfordulás. Verne Gyula regénye. (2 képpel.) — Postaállomás az oroszországi pusztaságon. (Képpel.) — Egyveleg. — Deakzavargások Oroszországban. (Képpel: Bányászati akadémiai tanulók elfogatása Szent-Pétervárott.) — Képek Szibériából. (Képsorozatossal.) — Egy hallottas ház emlékeiből. Dostojevskij után oroszbl. — Tavasszi divat. (Divatképpel.) — Irodalom és Művészet. — Egy-letek és közintézetek. — Mi ujság? — Halálozások. — Szerkesztői mondani való. — Képtalány. — Sakkjáték. — Heti-naptár. A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre 2 ft, a «Politikai Ujdrások»-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest. egyetem utca 4. sz.) megrendelhető a «Képes Néplap» legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 ft.

Egyesületi és társas élet.

Adakozók névsora

a s. a.-ujhelyi 6 oszt. gimnáziumnak 8 osztályuavá emeltetése végett indított s folyamatosan lévő gyűjtések alkalmából:

(Folyt. és vége.)

Dókus Ernő 300 ft, *Pekáry Gyula* 6 ft, *Pereszlenyi István* 50 ft, *Perlstein József* 20 ft, *Pernál Jakab* 40 ft, *Petrik János* 150 ft, *Platz Károly* 15 ft, *Polacsek Antal* 3 ft, *Polacsek Ferenc* 60 ft, *Polányi Gyula* 60 ft, *Pollák Lajos* 50 ft, *Pozsgay Miklós* 10 ft, *Prámer Alajos* r. k. pléb. 225 ft, *Prihoda Etele* 50 ft, *Pritula György* 20 ft, *Pusztay Mihály* 9 ft, *Rakmányi János* 10 ft, *Rácz Kálmán* 10 ft, *Reichard Gyula* 15 ft, *Reichard Salamon dr.* 50 ft, *Reichard Márkus* 15 ft, ifj. *Reichard Mór* 50 ft, *Reichard Mór* és fia 60 ft, *Rein István* 15 ft, *Répászky Istvánné* 6 ft, *Reptsik Pál* 10 ft, *Rév József* 6 ft, *Révy Géza Viktor* 60 ft, *Rimay Lehel* 150 ft, *Rittinger Zsigmond* 30 ft, *de Rivó György* 40 ft, *Románcsik András* 15 ft, *Roos Adolf* 15 ft, *Rose József* 25 ft, *Rosenberg Sámuel* 30 ft, *Rosenberg Bernát dr.* 20 ft, *Rosenthal Sándor dr.* 60 ft, *Rosenthal Sándor* 10 ft, *Roth Bernát* 50 ft, *Róth József* 45 ft, *Ruzsinszky János* 6 ft, *Safir Markus* 10 ft, *Schmersné* 10 ft, *Schön Miksa* 10 ft, *Schön Sándor* 150 ft, *Schön Vilmos dr.* 150 ft, *Schvartz Bernát* 100 ft, *Schvartz Bernátné* 50 ft, *Schvartz Ignác* 12 ft, ifj. *Schvartz Lajos* 6 ft, *Schvartzman Gusztáv* 20 ft, *Schweiger Albert* 10 ft, *Schvetz József* 25 ft, *Schultz Sándor* 15 ft, *Schusster János* 24 ft, *Sebeők Antal dr.* 50 ft, *Semsey Sándor* 30 ft, *Sérák Ferenc* 10 ft, *Simig Sándor* 10 ft, *Smoczer Péter* 100 ft, *Sochor János* 3 ft, *Somogyi Gyula* 24 ft, *Spilenberg Barna* 20 ft, *Spisovszky Imre* 20 ft, *Stein Benjamin* 3 ft, *Steiner Luiza* 20 ft, *Stern Henrik* 60 ft, *Stich Lajosné* 10 ft, *Sigmeth Károly* 150 ft, ifj. *Szabó János* 10 ft, *Szabó Ödön* 25 ft, *Szalánczy János* 15 ft, *Száller Miklós* 20 ft, *Szánky Nándor* 60 ft, *Szathmáry Ferenc* 6 ft, *Szeghy Ágoston* 50 ft, *Székely Elek* 100 ft, *Székely István* 10 ft, *Székely László* 6 ft, *Szemán Istvánné* 3 ft, *Szemányi Péter P.* 6 ft, *Szendrey János* 5 ft, *Szentgyörgyi Dezső* 20 ft, *Szentgyörgyi Józsefné* 40 ft, *Szentgyörgyi Vilmos* 100 ft, *Szépál Antal* 40 ft, *Szepessy Arnold dr.* 100 ft, *Szerdahelyi Vincze* 100 ft, *Szilágyi Béla* 50 ft, *Szilva István* 6 ft, *Szögyényi Imre* 60 ft, *Szöllősi Arthur* 200 ft, *Szöllősi Bernátné* 30 ft, *Szöllősi József* 10 ft, *Szöllőss Mihály* 15 ft, *Sztrapeovits Imre* 30 ft, *Szulkovszky József* 15 ft, *Szunyoghy Dezső* 20 ft, ifj. *Tarpay László* 6 ft, *Tatár András* 5 ft, *Teich Ignác* 30 ft, *Thuránszky László* 50 ft, *Tokár József* 25 ft, *Toma Mihály* 100 ft, *Tóth Lajos* 12 ft, *Tratner Leopold* 3 ft, *Ujfalussy Endre* 100 ft. s.-a.-ujhelyi népbank mint takarékpénztár 200 ft, s.-a.-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet 250 ft, s.-a.-ujhelyi takarékpénztár 500 ft, Zemplénmegyei kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbank 450 ft, *Vágó Gyula* 15 ft, *I. Waldmann* 10 ft, *Valler Leopold* 15 ft, *Vályi István* 30 ft, *Veinberger Friedmann Janka* 48 ft, *Veisz Adolf* 50 ft, *Veisz Lajos* 50 ft, *Veisz Zsigmond* 20 ft, *Venerka József* 25 ft, *Verhovay Gyula* 300 ft, *Vesseli Mór* 12 ft, *Viczmány Ödön* 150 ft, *Vida József* 15 ft, *Vietoriszné Ságer Róza* 15 ft, *Volf Jakab* 4 ft, *Zinner Adolf* 60 ft, *Zinner Bernát* 15 ft, *Zinner Henrik* 150 ft, *özv. Ziska Antalné* 30 ft, *Zlinszky József* 60 ft, *Zombory János* 60 ft.

Hibaigazítás. Lapunk mult számában tévesen közöltetett *Issépy István* neve mellett 15 forint 150 ft helyett.

TANÚGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénvárában.

XII. *Hudra János* k. r. tanártól.

Szűcs törhetetlen buzgalma, mindenre kiterjedő gondossága az anyagi téren csak eszköz volt egy magasabb szellemi érdek önzetlen szolgálatában. Magától értetődik, hogy figyelmének legfőbb tárgyát az iskola képezte, melynek felvirágoztatása a közügyért lángoló nemes szívének legkiválóbb törekvése vala. Az újhelyi gimnáziumot keresetté tenni, az ilyenmű intézetek díszes sorában az első közé helyezni, minden tényéből élénken kiiláglott. Ez sikerült is neki: az ifjuság száma évről-évre rohamosan növekedett nemcsak számban, de erkölcsi súlyerőben is. A legkiválóbb polgári, nemesi és főúri családok vételkeve küldék *S. a. Ujhelybe* gyermekeiket, keresék fel nagy bizalommal konviktusunkat. Nagy elismeréssel szölkak az intézetről úgy a hivatalos, mint a magánjellegű látogatók, miként ennek nyomairól az intézet évkönyveiben bármikor meggyőződhetünk. Csodálkozással szemlélek úgy a kollégium, mint a gimnázium céljaira szolgáló helyiségeknek az az időviszonyokhoz mért ügyes berendezését. A ház, mely csak néhány évvel ezelőtt elhagyott romhalmazhoz hasonlított, modern szép épületté nőtte ki magát. Nem kell szem elől tévesztenünk,

ami
Fő-
ező
an.
osz
ez
red
le-
fo
erte
ség
an
nál
er-
yar
ve
fin-
ül
ból
on
a
tal
uk,
ók
bil-
em
ap
vo-
an.
le-
ak-
nél
as,
ra
Az
zú,
ső
ek
gy
li,
os
ast
y
is
gr-
at-
a
os
nd
z-
et,
ig
en
y-
gy
át-
tő.
ez
gő,
is
gu
te

hogy a külső csinosodással kellő arányban állott a szellemi erők egyensúlya is, nemkülönben a teljesített kötelek pontossága: mert ezek szerzők meg az intézetnek jó hírnevét, dicsőségét. Mindennek központja *Sivulszky* volt, belőle mint valami gyúpontról sugárzóan ki a városra, a vármegyére, s közvetve a házra irányuló jótétemények.

Sivulszky a szegény, de jó erkölcsű és szorgalmas tanulókról sem feledkezett meg. Ismételt folyamódásaira 1800. ápril havában a király 1986 ft 20 krt utalványozott a s. a. -új helyi gimn. szegény tanulói számára azon meghagyással, hogy a tőke ugyan az államnál marad, de ezen összegnek kamatait 99 ft 19 krt évenként a pataki kamarai pénztár fizesse ki, s az igazgató belátása szerint ossza szét az arra érdemesek között.

Mint házkormányzó lelkiismeretesen utána nézett a házigazdájának; szorgalmasan műveltette az új helyi szőlőt; de a *tarcsali* és *kisfaludiról* sem feledkezett meg, s rajta volt, hogy társainak kirándulások által sok élvezetes szüreti napokat teremtsen. Az állami segítség dacára a ház nem rendelkezik valami fényes jövedelemmel; de a jól számító gazdának, ki a rábizott girákat hűségesen kezelte, mindig volt pénze. Rendszeres és okos gazdálkodása által a takarékoság elvét folytonosan szem előtt tartván, igazi zavarba soha sem jöhetett.

Örökös tevékenység levén életető eleme, bárhol, bármilyen hiánynak jött nyomára, rögtön kész volt határozatával. A nagy kertben levő kertet, mely teljesen elhanyagolt állapotban volt, teljesen restauráltatja, a kert kerítését újjáalakítja és a maradékból a cimterem falazatát fél méterrel feljebb emelteti. Az épület 2-ik emeletének ambitusát fadesszékkel látja el. 3 uj szobát rendez be a vendégek számára. Egy szoval ezen kitérő férfiak figyelmébe mindenre kiterjed; azon volt, hogy a külső csinnal a belső jólét és megelégedés is minél teljesebb összhangzatban legyen.

Sohasem nyugodott! Ha valamely kérelmével felső helyen célt ért, azonnal készen volt a másikkal. Kivánsága első sikerei után mindig figyelembe vétetett, mert tudott az emberekkel bánni s a legmagasabb állású embereket letudta magának és a rendnek kötelezni; megtudta őket ügyes modorával minden jó ügynek nyerni. Nagy ismeretése volt a felsőbb körökben s ha valamely kitérő állású egyén *Ujhelybe* jött, nem mulasztá el a piaristákat és jó hírek örvendő intézetüket meglátogatni. S ő ezen jó hajlamokat ügyesen tudta felhasználni és érvényesíteni a közjó érdekében.

Ennyi alkotás után újból folyamodik a helytartótanácsához, hogy a templom tetejét is alaposan rendbe hozhassa s egyúttal a toronyba vezető korhadtt lépcsőket újjáépíthesse. Ez időben (1800 tavasszal) tisztújítást tartottak a vármegyén, mely alkalommal *Eszterházy József* gróf több mágnás és nemes urral, a többi között *Okolicsányi János* konziliáriussal meglátogatta az igazgatót, melegen érdeklődve tanügyi viszonyaink állapotát iránt egész a részletességig informáltatták magukat. Szóba jött az igazgatóság új folyamódása is, mely beszélgetésnek az lón az eredménye, hogy ezen urak befolyása által az említett munkálatokra rövid idő múlva a kormánytól 752 ft 4 krt kapott.

Mintha az örök tevékenység kimerítette volna minden erejét, *Sivulszky* 1800 óta gyakran betegeskedik; de ügyes orvosainak — különösen *Stiller* dr. hirneves kassai orvosnak, sikerült őt még több mint egy évtizedig minden nagyobb bajtól megmenteni. De mellőle kidől az agg harcos, *Szomy* Lajos vicerektor; emlékéért 400 ft hagyományával örökölt meg.

1802 ápril 6-án meghal *Pálya István* rendfőnök is. Utódja mint vikárius provinciális *Dományi László* aszisztens lón. Az újonnan megválasztott vikárius-provinciális intézkedéséből kifolyólag felkérték hivatalosan a városi és vármegyei hatóságok, hogy a kebelünkben működő tanárok és igazgatókról, szóval az egész intézetről hiteles és lelkiismeretes információt adjanak. Hogy milyen véleményét adott *Zempléni vármegye* az egész intézetről, szóljanak magok a hiteles szavak.

Nos universitas Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium Cottus Zempleniensis memoriae commendamus, tenore Praesentium significantes, quibus expedit, universis; quod postquam nos anno, mense, die, locove datorum Praesentium pro pertractandis publ. bon., communem salutem et tranquillitatem atque adeo servitium ppis tantibus et concernentibus rebus ac negotiis frequenti numero convenissemus, insimulque fuissemus constituti, atque paesntes earum exhibuerunt nobis Patres Sch. P. in gremiali oppido nostro S. a. -Ujhelyiensi residentes demissam suam instantiam super eo, quatenus ob subversantes circumstantias Pro desiderata eorundem cautela fide dignum publicumque testimonium nostrum sub authentico Comitatus nosri sigillo de eo extradare vellemus dignaremusque, an et qualiter iudem scopo et instituto Ordinis sui comperiantur respondere satisfacereque. Quor. justa petitione exaudita ac expensa, unanimi voto ac sensu fide digne recognoscimus et attestamus; quod Patres singulaque religiosi hujus Ordinis individua per totum lud temporis intervallum, quo jussu regio ex

oppido Tokaj huc ad oppidum S. a. -Ujhely defixum gymnasium pro docendis scholis usque ad II-am Hum, classem, seu Rhetoricam illocati habentur jam in 13 um annum ea cum satisfactione publici versati fuerint, ut ob exemplarem seu relate ad morum suorum probitatem, seu vero ad institutionem juvenutis intellectam vitae suae rationem universalem totius populi sine discrimine religionis amorem, approbationem, aestimationemque obtinuerint. Ac propterea non exigne eorundem laudi et commendationi id quoque cedat, quod ex remotioribus regni partibus numerosis praenobilibus juvenibus scholam et institutionem eorundem sequentibus semper gloriam potuerint. Denique pro insigni merito et commendatione religiosi hujus Ordinis ultro tribuendum fit illud quoque, quod modernus eorundem Rector P. Josephus *Sivulszky* a vetustate memorabile claustrum hocce Ujhelyiense et ecclesiam ei adjunctam in statu desolatissimo ac fere ruinae proximo recipiens indefesso suo studio ac industria, obtentis in aere ex fundo religionis suppetiis, sed iisdem non sufficientibus, ex proprio patrimonio, quod nobis constat, ad statum perfectissimum, eumque nitorem deduxerit, ut non immerito alter hujus Conditor et Restaurator dici mereatur. Super quibus Praesentes authentici sigillo nostri munimine roboratas extrademus litteras nostras testimoniales ex Ptl. Congregatione nostra die 11 Maji 1802 in oppido S. a. Ujhely continuative celebrata.

L. S. S. et extradat per J. C. Zempl. Jur. Ord. Notar. Ladislaus Horváth de Pálóc.

Ez a bizonyítvány a legszebb elismerés, melyet a köznevelés terén hasznosan működő kegyestanítórend egy oly forumtól nyerhetett, mely hivatal van folytonosan szemmel kísérni s így jogos kritikát gyakorolni ugy egyesek, mint bármely testület nyilvános szereplése fölött. Hogy a közvélemény működésünk fölött ily szépen nyilatkozzék, kétségkívül az intézménynek mint valami pontosan járó órának oly szerkezetűnek kellett lennie, melynek minden egyes része hűségesen elvégzi a számára kijelölt munkakört. Ez pedig az erőknél a kívánt irányban való összhangzatos ténykedése, a helyes igazgatás s a kifogástalan felsőbb kormányzat által éretett el.

CSARNOK,

Kertészet a gyógyászatban*.)

Midőn a teremtő a nagyvilágot megalkotá, a legelső emberpárnak tartózkodási helyül az édent vagyis a paradicsomkertet rendelé. Itt avatta úrrá őket minden teremtményei felett. Ezen előzetettel párosult intézkedéséből az Urnak csalhatatlanul következtetni lehet, hogy az első emberpár iránt egyedüli leggyengédebb célja az volt, hogy gond nélkül élve, a legnélkülözhetetlenebb, legegészségesebb s leggyönyörűdtebb helyiség szolgáljon állandó boldog lakásokul, hol önként kínálkozva a természet minden adománya, feltalálhatják minden megerőtetés nélkül szükségleteiket, az ezernyi választékban ragyogva bujálkodó virágok pompájában és balsamos illataikban gyönyörködve az örök életet élvezhessék. Megajándékozta őket korlátlan önakarattal és független szabad gondolkozással. Ez okozta vesztőket, mely miatt boldogságok igen rövid ideig tartott, vétkeszek urak parancsa ellen, könnyelműen átlépték rendeltetéseik határait, melyért átkos büntetéssel sújtva, odabattak a halandóságnak, nyomornak, ezernyi testi s lelki szenvedéseknek, lángpallossal üzettek ki az éden kertjéből. Ez volt az első szerencsétlen forradalom.

Hogy ezen közismeretes bibliai eseményt fel- említem, azon egyszerű okból történik, mivel a szent hagyományok szerint ezen egyetlen történeti adat képezi kiindulási alapját értekezésem egész láncolatának, amennyiben ezen állítólagos katasztrófától kezdődik az emberiség minden boldogtalansága.

A történet folyama azt látszik bizonyítani, hogy ezen eredendő bűn elkövetése után az átok a jóságos teremtő atya könyörületességéből sokat módosult és szelidült, amennyiben mi, utódai, Ádám apánknak az isteni gondviselésnek védő karjaival oltalmazva vándorolhatjuk be e szép, de tövissel hintett világot; gondoskodva van nyomorúságos életünk megvigasztalásáról, kóros szenvedéseink enyhítéséhez és gyógyításához a sok ezernyi fajú növényekbe győgyerőt rejtett, azaz a szentírás szavai szerint fübe-fába adott orvosságot, alkalmat szoigáltatva bölcseségünknek azok kifürkészésében és alkalmazása módjában.

Az emberiség szaporodásával a növényismeret is gyarapodott, a velők született természeti ösztöneik, nyomán a minden színben pompázó virágos növények és kellemes balsamikus illataik iránt az előszeretet fokozva fejlődött, annyira, hogy már vágyat éreztek azoknak helyhez kötve állandósítására, gyűjtögetve, rendszeresen szaporítva, tenyészteni kezdték, nemesíték; így lettek uttörői a legelső kertészeti tudományoknak.

* Felolvasott a zempléni vármegyei orvos-gyógyász-egyesületnek S. a. -Ujhelyben tartott múlt évi közgyűlésén! Szepk.

Az emberek szaporodásával a társadalmi élet is megkezdődött, a föld népe nemzetekké alakult, kik már eredetileg a természet szépségei iránt fogékonyssággal bírtak, oly mértékben, hogy már az egyiptomiaknál, zsidóknál, mint legrégebbi nemzeteknél, tekintélyes nyomait találjuk a növények s virágok iránti előszeretethek. Csudásan alkotott palotáikat ékes kertekkel övezték, sőt már a költészetbe is hasonlítás szempontjából bevezették; amennyiben böcs Salamon királyuk fényűzését megrovandók, mondták: „nézzétek meg a mezei virágokat, pompásabbak azok Salamonnál.” Jeruzsálemben a világ legnagyobb drámája, Jézus kínszenvedése, a kertben folyt le. A történet ósatiya, *Herodot*, Krisztus születése előtt négyszáz évvel már a macedoniai *Midás* kertjeit felemlíti. *Tertullianus* hasonlatba hozza *Alhinos* gyümölcsösét és *Midás* rózsás kertjét a világ erkölcsi életével. Görögország bölcsői hazájokban a legszebb kertek választák vitatkozási helyül. Asyria kecses király- nője, *Semiramis*, babiloniai függő kertjei mai rom- jaiban is a világ csudái közé számíttatnak. *Horátius* költő idejében a nagy római birodalomban a kertészet oly mániává tájult, hogy a szenátus kény- szerítve lett szigoru törvények által korlátozni a kéjkeretek terjeszkedését, mert már alig maradt termő föld a háztartáshoz, a gazdasághoz nélkülöz- hetetlen szántóföldeknek és legelőknél. Ázsia né- peinél, különösen a chinaiaknál, a növények és virágok iránti rajongás oly magas fokra emelkedett, hogy mértföldekre terjedő, gazdag dísznövényekkel ékesített kertjeiket a változatosság kedvéért tavak- kal, folyókkal, sőt hegyeket is bevonva, az ékesítés és kényelem keretébe, bizar épületekkel, hidakkal ellátva a pazarlásig rendezték; sőt, hogy a termé- szettudományi fogalmaknak példányképet állít- sanak, a tavakat, folyókat ritka szépségű és színű halakkal; berkeiket szelidített állatokkal, madarak- kal látták el. A szomszéd országok *Mahomed* kö- vetői legnagyobb életszükségeik közé sorolják az ékes kerteket, hová az idegenek irigy szeméi elől legrágább kincseiket, háremhölgyeiket rejtik. Rózsáik, hagymás növényeik Hollandiával verse- nyeznek, kertészeik az udvari tekintélyek közé soroltatnak. Francia- és Angolországban saját al- kotta szisztémát követnek a kertek berendezésében. Az első Le Notres francia kertész elve szerint; a szimmetrikus zsinór szerint nyirott növényekkel eredeti természetes alakjaikból erőszakosan kiforgatva az egyenes perspektivitást uralkják, vízjátékokkal, kaskádokkal s az emberi érzékeket csiklandoztató, szemérmert sértő faragott szobrokkal látják el; míg az angol, egészen ellenkezőleg, mindezeket mel- lőzve elvet mindent, ami csak látszatát is mutatja az erőltetett rendszerességnek; egyszerűen minden igyekezete oda módosul, hogy a természet a maga önkéntalkotta méltóságában láttassa, tisztá és ké- nyelmes tekervényes utaikat meghonosított s ne- mesített idegen országi dísznövények csoportjaival ékesíti; ugy, hogy majd minden utfordulónál kü- lönböző gyönyörű tájképek szemléletébe gyönyör- ködhetni. Szerintem ugy látszik, hogy az angolok ezen kertrendezési modort kevés változtatással a chinaiktól sajátították el.

Amennyiben a fentebb megnevezettekől is kitűnik, hogy alig akad világrész, vagy nemzet, akiknél a növények, virágok és gyümölcsök iránti leküzdhetetlen vonalom és szeretet uralomra ne jutott volna, időpazarlásnak tartanám ezuttal minden országnak kerti kulturális viszonyát és fény- üzési fokozatát egyenkint felemlíteni; tehát eredeti feladatomhoz visszatérve, igyekezni fogok a köze- lebbi soraimban a kertészetet a gyógyászati térhez közelebb hozni.

Székely József,
Tokaj város orvosa.

(Folyt. köv.)

GONDOLATOK.

Az a boldog érzés, mely a szeretett hölgy közelében egész lényünket áthatja, nem ered- részben legalább annak megnyugtató tudatából, hogy ime, van valaki, aki gyaróságainkra felsze- met huny, míg jobb tulajdonainkat két nyitott szemmel nézi?

Széchenyi István gf.

A boldogsághoz okvetetlenül szükséges egy kevés könnyelműség és olykor egy kis boldogság.

Bethlen Ferenc gf.

Ha sárral dobálnak meg, ne dobd vissza; le kellene hajolnod és kétszer szennyeznéd be magad.

Vannak növények és erények, melyek csak romokon teremnek meg.

Eötvös br.

A megvetés a megpihent gyűlölet.

Delpit A.

Csak a szerint ragaszkodunk tartósan vala- mihez, amilyen fáradságunkba, munkánkba, vagy óhajításunkba kerül.

Balzac.

HIVATALOS RÉSZ.

6054. sz. *Zemplénvármegye alispánjától.*
Tudomás végett közlöm.
S. a. Ujhely, 1890. ápril 8-án.
Matolai Etele, alispán.

Másolat.
Földmívelésügyi m. kir. minister. 16083. sz. Valamennyi törvényhatóságnak. Az alsó-ausztriai cs. és kir. Helytartóságnak folyó évi március hó 22-én 11,097. sz. a. kelt értesítése értelmében a használatoknak Magyarországból Alsó-Ausztriába való bevitelének megkönnyítése céljából az elsőfoku politikai hatóságok felhatalmazást nyertek, hogy mindazon esetben, midőn a használatoknak Magyarországból Alsó-Ausztriába való bevitelére a helytartóság engedélyéhez volt kötve (3849/90. számú itteni rendelet 1. pontja), a beviteli engedélyt magok az illető hatóságok adhatták meg. Ezen beviteli engedélyek azonban csak oly feltételek mellett adhatók, hogy a Magyarországból Alsó-Ausztriába bevitt használatok kizárólag csak az illető bevívő saját gazdasági céljaira használhatók. Továbbá, hogy az állatok szabályszerű marhalevéllal láttassanak el, mely marhalevelen igazolva legyen az, hogy az állatok járványmentes községekből származnak és hogy az Alsó-Ausztriába való bevitelnél állatorvos által megvizsgáltattak s egészségeseknek találtattak. Az állatok bevitelére rendszeresen közvetlenül vasuton eszközözendő s az állatorvosi vizsgálat a vasuti állomáson a kirakás előtt fogantatandó, még akkor is, ha csak egyetlen egy állat kerülne is vizsgálat alá. A lábón való hajtás csak az alsó-ausztriai határszéli helységekre engedhető meg, oly feltétel mellett, ha az állatok a határ átlépésénél hatósági állatorvos által megvizsgáltattak. A vizsgálatból eredő költséget a felek viselik. Erről a közönséget tudomásvétel és közhirítéssel végett értesitem. Budapesten, 1890. évi március hó 28-án. A miniszter megbízásából Bernolák s. k.

6684. sz./1890. *Zemplénvármegye alispánjától*
Ezen körrendelet az érdekeltek tájékoztatása céljából a »Zemplén« című hiv. lapban egész terjedelmében közzététetik.
S. a. Ujhely, 1890. ápril 30-án.
Matolai Etele, alispán.

20784. sz./IX. *Magy. kir. belügyminister.*

Körrendelet.
Abauj-Tornavármegye területén fekvő *stooszi hidegvíz gyógyfürdőkezelésére* folyó évi március 19-én kelt beadványában azon elhatározásról értesít, illetve azon ajánlatot teszi, hogy bezárólag a VIII-ik díjosztályhoz tartozó kisebb javadalmazás *állami és törvényhatósági, ugyazintén m. kir. államvasuti tisztviselők*, illetőleg azok családtagjai számára, az elő- és utóidényben, vagyis *május hó 10-étől* június 15-éig és augusztus 25-étől *szeptember 25-éig összesen 20 lakozót ingyenes használatra azon kedvezményvel kész átengedni*, miszerint a kedvezményt igénybevevők az ágynevelő használatáért fizetendő napi 30 krból 30%-nyi, a 3 főt tevő gyógydíjból pedig 50%-nyi engedményben fognak részesítettetni.
Részemről ezen ajánlatot elfogadva, azt oly felhívással adom a törvényhatóság tudtára, hogy a fentjelzett rangsorozatba tartozó azon tisztviselők, illetve hozzátartozóik neveit, kik egészségük helyreállítása céljából ezen kedvezményes helyeket elnyerni óhajtják, a gyógykezelés szükségességét igazoló orvosi bizonyítvány csatolása mellett, tekintettel különösen kérvényezőik anyagi viszonyaira, az előidényre nézve *legkésőbb ápril végéig, az utóidényre nézve pedig augusztus 10-éig közölje* és ez alkalommal aziránt is nyilatkozzék, hogy az illetők a kedvezményt a fentjelzett időszakok melyikében óhajtanak igénybevenni, megjegyezvén, hogy a fenti határidőn túl bejelentettek csakis annyiban lesznek figyelembevehetőek, amennyiben netalán be nem töltött helyek állanak rendelkezésre.
Budapesten, 1890. évi április hó 2-án.
A miniszter helyett:
Lukács György, államtitkár.

Nyílt-tér. SIRKÖVEK.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű kegyeletes közönséget, miszerint a tél folyamán készített — nagyválasztékban már megérkezett — legujabb minta szerint, kisebb nagyobb alakban, — igen szép és szilárd fajú kővekből, u. m.: *fehér, kékeszürke, sötétzöld, fekete szyenit és diorit márvány és granit* sirkövet, a mostani szűk időhöz mérten: igen jutányos árért eladóvá tettem s azoknak olcsóságát annál inkább is tehettem, mivel azt a már 32 év óta fennálló és megszilárdult üzletem megengedi, és részint *saját bánýalm* azt elősegítik.
Sirkövek felállítását és vidékre való szállítását, saját felelősségem alatt teljesítek. Rajzokkal ingyen és bérmentve szolgálak.
Teljes tisztelettel
Boros Sándor,
Debreczenben, kis-várad utcán, saját ház.

Fehér selyemszöveteket 65 krajcártól
11 frt 40 krig méterenkint (körülbelül 120 minőségben) öltözet- s darabonkint szétküldi **Henneberg G. gyári rak-tára** (cs. k. udv. szájlító) **Zürich-ben.** Minták azonnal küldetnek. Levelek 10 kr. portóval.

Szerkesztőségi posta.
F. Á. urnak — K. Helmezz. Türelmet kérünk — a Csarnokba szánt közlendők közé be van sorozva.
Déry János nősülése — nem használható. Kéziratát visszaküldjük?
I. nak — Helyben. A »kérelem« pongyolósága miatt nem közölhető.
Főmunkatársunk a jövő héten 6—8 napig Ujhelytől távol lesz. Ez idő alatt kérjük a lapba szánt közlendőket a szerkesztőnek címezve beküldeni.
Egy körjegyzőnek. A kis lutri kihuzott számainak közlésére *elvből* nem vállalkozunk.
Felelős szerkesztő:
DÓKUS GYULA.
Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**
Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORÚTH ELEMÉRNE.**

H I R D E T É S E K.

2964. szám.
Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Magyar-Krucsó községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi június hó 7-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszeknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal-szobájába kitűzetett. Mely határidőre a köz-birtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idézővégzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S. a. Ujhelyben, a kir. törvényszeknek 1890. évi ápril hó 18-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző **Kolos, h. elnök.**

2965. szám.
Polg. 1890./

Hirdetmény.

A Komorócz községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi június hó 9-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszeknél, Major István kir. törvényszéki bíró hivatal-szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S. a. Ujhelyben, a kir. törvényszeknek 1890. évi április hó 18-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző. **Kolos, h. elnök.**

2966. szám.
P. 1890.

Hirdetmény.

A Pritulány községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi június hó 11-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszeknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal-szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idéztetnek.

Kelt S. a. Ujhelyben, a kir. törvényszeknek 1890. évi április hó 18-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző. **Kolos, h. elnök.**

TK. 3597/1889. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak, **Édlisz Farkas és neje Szász Lina** végrehajtatás szenedők elleni 129 ft 13 1/2 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a tokaji kir. járásbírósg területén lévő, **B. Olasziban** fekvő, a a hadrog-olási 264. sz. tjkvben foglalt 1) 729. hr. sz. bíalkai szőlő egészben, 2) 834. hr. sz. kis-magoshegyi szőlő 74 ft, 3) 256. hr. sz. Mancalka szántóföld egészben 39 ft, 4) 1. hrsz. 1-ső öi. sz. ház és belsőségnek felerése 308 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb jelölt ingatlan az **1890. évi június hó 3-ik napján** d. e. 8 órakor **B. Olasz község** házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 9 forint 20 krt, 7 frint 40 krajcárt, 3 forint 90 krajcárt, 30 forint 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi ministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbírósg mint tkkvi hatóság-nál, 1889. évi december hó 3. napján.

Kálmán Lajos,
kir. albiró.

TK. 266/1889. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Hoór Mayer és neje szül. Friedmann Hani,** valamint a gálszécs-terebesi hitelbank és a magyar kir. kincstár csatlakozott végrehajtatónak **özv. Friedmann Baruchot** 1/3 s társai végrehajtatás szenedők elleni 800 frt 250 ft és 63 ft 50 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtatási ügyében a s. a. -ujhelyi kir. törvszék a [a gálszécsi kir. járásbírósg] területén lévő **Gálszécs község** határában fekvő, a gálszécsi 507. sz. tjkvben A. I. 1-5. sor és 705. 765. 776/a. 832. és 903. hrsz. a foglalt ingatlanokból **Friedmann Baruchot** 1/3 és neje szül. **Weisz Eszti** 1/3 részben illető birtokjuttalékra az árverést 440 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi május hó 13-ik napján** délelőtt 10 órakor alólikt tki hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 44 forintot készpénzben, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság-nál 1890. évi febr. hó 12.

Nádas, kir. albiró.

Felhívás építési vállalkozásra.

Méltóságos gróf **Erddy György** urnak **Zemplénmegye Kesznyéten község** határában fekvő birtokán, az ugynevezett **György majorban** szilárd anyagokból építendő egy tisztalak hét helyiséggel, cselédház tíz széles két juhakol és pedig az egyik magtári használatra, a másik takarmányneműek tartására szolgáló padlással.

A munkálatok együttesen adatnak ki, s folyó 1890-ik évi október hó elsejéig befejezendők.

Vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy írásbeli nyílt ajánlataikat folyó évi május hó 10-ik napjáig alólirottnál (**Miskolczon, Horváth-utca 8-ik szám alatt**) benyujtsák, hol a tervek délelőtt 9—12., délután 3—5 óráig megtekinthetők.

Kelt Miskolczon, 1890. évi ápril 25-én.

Dálnoky Nagy Barnabás,
kir. körjegyző.

Hirdetmény.

A homonnai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint az első magyar-gácsországi vasut számára az alább megnevezett határokon pótlólag kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint:

Mezőlaborcz községre nézve 1890. évi június hó 9-én d. u. 2 óra: mezőlaborci állomáson.

Krasznibrod községre nézve 1890. évi június hó 9-én d. u. 2 óra: mezőlaborci állomáson.

Felső-Csebinye községre nézve 1890. évi június hó 10-én reggel 9 óra: Alsó-Csebinyén 63. sz. őrháznál.

Alsó-Csebinye községre nézve 1890. évi június hó 10-én reggel 9 óra: Alsó-Csebinyén 63. sz. őrháznál.

Volyica községre nézve 1890. évi június hó 10-én reggel 9 óra: Alsó-Csebinyén 63. sz. őrháznál.

Izbugya-Radvány községre nézve 1890. évi június hó 11-én reggel 9 óra: izbugya-radványi állomáson.

Izbugya-Hrabóc községre nézve 1890. évi június hó 11-én reggel 9 óra: izbugya-radványi állomáson.

Izbugya-Hosszmező községre nézve 1890. évi június hó 11-én reggel 9 óra: izbugya-radványi állomáson.

Tót-Jablonya községre nézve 1890. évi június hó 12-én reggel 9 óra: koskóczi állomáson.

Koskócz községre nézve 1890. évi június hó 12-én reggel 9 óra: koskóczi állomáson.

Hankócz községre nézve 1890. évi június hó 12-én reggel 9 óra: koskóczi állomáson.

Lyubise községre nézve 1890. évi június hó 13-án reggel 9 óra: udvai megállóhelyen.

Velyopolya községre nézve 1890. évi június hó 13-án reggel 9 óra: udvai megállóhelyen.

Udva községre nézve 1890. évi június hó 13-án reggel 9 óra: udvai megállóhelyen.

Kohanócz községre nézve 1890. évi június hó 13-án reggel 9 óra: udvai megállóhelyen.

Homonna községre nézve 1890. évi június hó 14-én reggel 9 óra: homonnai állomáson.

Barkó községre nézve 1890. évi június hó 14-én délelőtt 11 óra: Barkón 40. sz. őrháznál.

Az érdeklettek felhívattak, miszerint netalán észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszsek, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szolgalmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhívattak mindazok, a kik a fennebbi határokon az első magyar-gácsországi vasut számára pótlólag kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitért kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak: ezeket 1890. évi május hó 31-éig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet sem lévén, a a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és mely összeggel az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülbekebelezett tételek pedig ezental a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Egyszersmind a távollevő érdeklettek képviselőit a távollevő érdeklettek képviseletére ügygondnokul Géczy István homonnai lakos kineveztetik.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekkönyvi hivatalban betekintheők.

Kelt Homonnán, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi ápril 14-én.

Lácza, kir. aljbíró.

358. kig. sz.
1890.

Árverési hirdetmény.

Alulirt körjegyzői hivatal részéről közhírré tétetik, hogy az alább irt községek vadászati joga az 1890. évi augusztus hó 1-én kezdődő és 1896. évi július hó 31-én végződő hat évi tartamra az illető községek bírja házánál megtartandó nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Butkán	1890. évi május 12-én d. e. 9 órakor,
Szelepkán	» » » d. u. 2 »
Szalókon	» » » 13-án d. e. 9 »
Deregyön	» » » d. u. 2 »
Gatályban	» » » 14-én d. e. 9 »
Dubrókán	» » » d. u. 2 »

és pedig Butkán 2 frt, a többi községekben pedig 1-1 frt kiküldési árban.

Az árverési feltételek alulirt körjegyzői hivatalban a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Körjegyzői hivatal Butkán, 1890. évi ápril hó 22-én.

Szoták, körjegyző.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. szakasza értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a varannói kir. járásbírósa 70/p. 90. sz. végzése által Pick és Duller felszámolás alatti társas cég végrehajtójává báró Balassa István ellen 200 frt tőke, ennek mai napig 17 frt tevő 6% kamatai és eddig összesen 53 ft 49 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881-ik évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáról alul is eladatni fognak. A netalán elsőbbségi igények a hivatkozott törvény 111. és 112. §-ai értelmében érvényesítendők.

Kelt Varannón, 1890. ápril hó 8-án.

Sztankó László, kir. bir. végrehajtó.

2963. szám.
P. 1890.

Hirdetmény.

Az Izb.-Hrabóc községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi június hó 4-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. tsvéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak, az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknél 1890. évi ápril hó 18-án tartott üléséből.

Rác, jegyző. Kolos, h. elnök.

Hirdetmény.

A Vehécz községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi május hó 31-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknél 1890. évi ápril hó 18-án tartott üléséből.

Rác, jegyző. Kolos, h. elnök.

WIRTHSCHAFTER SAMUEL
W gálszécsi lakos elfogadott,
és Wirthschafter Márkus
kassai lakos kibocsátott,
biróilag megítelt 6000 forint vátó-
követelés névértéken alul eladó. —
Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatalban.
1-10

Most az ideje, hogy a t. szőlőbirtokos urak alkalmazzák az általam feltalált és szabadalmazott

Phylloxera irtószert,

mely a phylloxerát pusztítja anélkül, hogy a szőlőtövet legkevésbé megtámadná. Szerem mmászáját bármely vasutállomásonál 7 ft 50 kron adom. Használatához készített üvegedények ára helyben 2 ft 50 kr. Egy kilóval 40 szőlőtövet lehet fertőtleníteni. Megrendelésnél használati utasítást ad a feltaláló. **Friedmann Lipót**, Budapest, VII. Vesselőny-utca 41. sz.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,
„MAGYAR SELTERS“

Vegelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásúak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, ahol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvja a betegét a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalom an erősebb ásványi sók, mint a **selter-gleichenbergi** **tüdőbajtókban**, különösen **tüdővérzés** **knél** ár nem alkalmazható, a Margit-forrás it is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbeteg**ek klimatikus gyógyimézeiteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorf** **ban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyűk Budapestben: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Bartás;** Bécsben: **Dr. Ramberger, Dr. Ducheck,** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános lúrtos lántalmáinál.

Mint ivóviz

práservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Trieszt-, Fiume- és hazánkban a **KOLERA** megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár **ÉDESKÜTY L.**

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

ca. és k. és szerl.
k. udv. ásvá y.
viz-szállít. női
Budapest

Liliumkenőcs, Liliummozdóvíz és szappan.

Figyelemre méltó!

ZLINSZKY JÓZSEF

gyógyszertárban
(Dr. Hornyay-ház)
az összes gyógyhatású ezidei töltésű

ÁSVÁNYVIZEK,
fürdősók és pastillák a legolcsóbb kereskedelmi áron kaphatók.

Nagybani megrendelésnél előnyös számíttatik. — Vidéki megrendelés gyors és legutányosabb.
Sürgőnyezim: **Zlinszky S.-a.-Ujhelyt.** 1-3

Bel- és külföldi gyógykülönlegességek és illatszerek.

Maager gadózmájolaja. Meissner tyukzemtapasza.

Venuspuder fehér, rózsás és crème.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség és t. vevőim nagybecsű tudomására hozni, hogy eddig a »Vörös ökör« épületében létezett

férfi-, női- és gyermek-ruha üzletemet
Kellner József ur házába (a volt Grosz Adolf-féle korcsma helyiségbe) helyezem át.

Mielőtt t. vevőimnek eddigi szives pártfogásukért forró köszönetemet nyilvánítanám, fölkérem továbbra is új- és dusabban berendezett üzletemben számos látogatásunkat.

Ezel kapcsolatban köztudomásra hozom hogy, volt üzletem **1891. január 1-éig bérbeadó.**

Kiváló tisztelettel:
Wessely Mór,

1-3

3719. szám.
1890. kiv.

Árlejtés.

A homonnai kir. jbirósági fogházépület átalakítása és helyreállítása céljából szükségessé vált építkezési munkálatok a nagyméltóságú m. kir. igazságügyministeriumnak f. évi márczius hó 31-én 11711/i. m. szám alatt kelt rendeletével 1495 ft 21 kr. költség erejéig engedélyeztetvén, e munkálatok kivitelének biztosítása iránt a folyó évi május hó 5-én d. e. 9 órakor hivatalos helyiségemben ajánlati versenytárgyalás fog tartatni

Felhívom tehát a vállalkozni kívánókat, hogy ezen munkálatok kivitelére vonatkozó, 50 kros bélyeggel ellátott s 150 ft bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlataikat hozzám a kitűzött határidőig adják be, vagy ajánlataiknak szóbeli előterjesztése végett az említett napon nálam jelentkezzenek.

Az építkezésre vonatkozó műszaki iratok, terv, költségvetés és a szerződési feltételek hivatalos helyiségemben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-a.-Ujhely, 1890. április 18.

Hlavathy,
kir. ügyész.

Róth Bernát
vaskereskedő és bortermelő
S.-a.-Ujhelyt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy saját termésű aszu és szomorodni boraimat alant jegyzett áron árusítom el, u. m.:

Szomorodni borok régiek és finomak literenkint 55 krtól 90 krig.

Aszu borok régiek és nagyon finomak palaezkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlván, maradtam

kiváló tisztelettel
Róth Bernát.

6-6

Mindenféle

ásványvizek
már megérkeztek

és folyton friss minőségben kaphatók:

GRÜNBAUM és KLEIN
fűszer és gyarmatáru kereskedésében
S.-a.-Ujhelyt. 2-3

Főüzlet: Rákócy- és Kazinczy-utcák sarkán.
Fióküzlet: Patáky-utcán, Móré féle házban.

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén« gyorsajtaján.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy számos éven át közszeretben álló és látogatott

VENDÉGLÖMET

f. évi április hó 24-étől tek. Székely Elek ügyvéd ur házába az ugynevezett »Kék Macskához« címzett ujonnan átalakított vendéglő helyiségében, vagyis jelenlegi vendéglőm tőzsomszedságába helyezem át, hol is úgy mint eddig mindennemű valódi hegyaljai

asztali-, szamorodni- és aszú-borok

nagyban és kicsinyben lesznek kapkátók

Dréher-féle kőbányai- és Bayer-féle sörök nagyban és kicsinybeni eladását ezután is képviselni fogom, és ígérem, hogy nagy becsű pártfogóim igényeit továbbra is minden tekintetben kielégíteni fogom. Miért is becses pártfogásukat kérve, maradtam

kiváló tisztelettel:

Bettelheim Márton,

3-6

Cserépkályhák bizománya.

BEHYNA TESTVÉREK

vas-, fűszer- és bizományi üzletében

SÁTORALJA - UJHELYT

mindenféle friss töltésű

ÁSVÁNYVIZEK

a napi áron kaphatók.

Meszlény (Cement) raktár.

Lópor és lőszerek.

Bizományi gépraktár.

Behyna Testvérek, S.-a.-Ujhely.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Galsur)

Bécsből

legkitünőbb mázoló-szer puhapadló számára 1 nagypalack ára ft 1.35 kr. — 1 kispalack ára 68

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.,
5-8 mindenkör kapható

Behyna Testvéreknél, S.-a.-Ujhely.

Megrendelések, oly helyekről, hol bizományi raktár nincs, Keil Alajos Bécs, IV. Resselgasse 5, intézendők. Egy 5 kilos csomag ára 6 ft.

Magy. kir. szab. parkétgyár.

Dunkel V. K. Kassa

ajánlja kitűnő száraz hegyi tölgyfából készített sokszorosan kitüntetett szalag és koczka **parkétáit** legutányosabb árak mellett.

A lerakást a gyár saját lerakói által is eszközölteti
Mindenféle fűrészelt tölgyfa anyag és **szőlőkaró** kapható.

Rajzminták kívánatra bérmentesen szolgáltatnak ki.

86. sz. 1890. bhv.

Arverési hirdetmény.

Alóllirt bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy Goldberger Áron o.-liskai lakosnak Bódogh Barna sárospataki lakos elleni 121 ft s jár. iránti ügyében az árverés a tokaji kir. járásbiróságnak 260890, polg. sz. végzése folytán elrendeltetvén, annak végrehajtást szenvedő Bódogh Barna pin-céjében o.-liskán leendő megtartására 1890. évi április hó 30-ik napjának délutáni 3 órája tüzetett ki határidőül, midőn az alperestől bíróság lefoglalt 1930 ft becsértékű 54 hordó 1889. évi termésű borból álló ingóságok készpénzfizetés mellett becsáron alól is eladatni fognak.

Kelt Tokajban, 1890. április 15-én.

Fekete Zsigmond,
bir. végrehajtó.